

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	5
CZĘŚĆ PIERWSZA	
Rozdział pierwszy. O przedmiotowych i społecznych uwarunkowaniach przeżycia estetycznego	11
A. Przedmiot przeżycia estetycznego	12
I. Przedmiotowe uwarunkowania przeżyć estetycznych	12
II. Sposób istnienia przedmiotu przeżycia estetycznego	24
III. Dzieła sztuki jako przedmioty doznania estetycznego	35
B. Społeczno-kulturowe uwarunkowania przeżycia estetycznego	41
Rozdział drugi. O podmiotowych uwarunkowaniach przeżycia estetycznego i postawie estetycznej	49
A. Podmiotowe uwarunkowania przeżyć estetycznych	49
I. Psychofizjologiczne kwalifikacje podmiotu przeżycia estetycznego	49
II. Chwilowe dyspozycje psychofizjologiczne oraz właściwe nastawienie wewnętrzne jako warunki (konieczne lub pożądane) przeżycia estetycznego	53
B. Teoria postawy estetycznej	59
I. Postawa estetyczna a postawy pozaestetyczne	61
II. Główne kierunki poszukiwania definicji „postawy estetycznej”	65

1. Problemy monistycznych koncepcji postawy estetycznej	67
2. Pluralistyczne koncepcje postawy estetycznej	88
III. Rola postawy estetycznej w procesie doświadczania estetycznego	95
1. Postawa estetyczna a przeżycie estetyczne	95
2. Postawa estetyczna a dzieło sztuki	97
3. Postawa estetyczna a wartość estetyczna	98
Rozdział trzeci. O swoistości i roli percepcji w przeżyciu estetycznym	101
A. O składnikach percepcji w przeżyciu estetycznym	104
B. O swoistości percepcji estetycznej	116
I. Czy percepcja estetyczna jest przeżyciem kontemplacyjnym (=biernym)?	119
1. Kontemplacjonizm	119
2. Pluralizm	120
3. Aktywizm	123
II. Czy naoczność postrzegania jest konstytutywną właściwością percepcji estetycznej?	130
III. Czy swoistym rysem percepcji estetycznej jest całkowite skupienie uwagi na przedmiocie przeżycia?	132
IV. Koncepcja „kwalitatywności” percepcji estetycznej	134
V. Czym się różni percepcja estetyczna od obserwacji naukowej?	135
C. Miejsce i rola percepcji w przeżyciu estetycznym	139
Rozdział czwarty. O swoistości przeżyć emocjonalnych doznawanych podczas obcowania z dziełem sztuki	144
I. Emocjonaści	149
1. Emocjonalizm Władysława Witwickiego	149
2. Tadeusz Czeżowski o „uczuciach estetycznych”	157
3. Leon Petrażycki o emocjonalnym oddziaływaniu sztuki	160
II. Zwolennicy odróżniania emocji estetycznych i pozaestetycznych wzbudzanych przez dzieło sztuki	162
1. Stanisław Ignacy Witkiewicz o „uczuciu metafizycznym” oraz o „uczuciach życiowych” doznawanych w trakcie obcowania z dziełem sztuki	162

2. Roman Ingarden o roli czynników emocjonalnych w estetycznym obcowaniu z dziełem sztuki	167
III. Rezygnacja z odróżniania emocji estetycznych i pozaestetycznych w przeżyciach wzbudzanych przez dzieło sztuki	179
1. Stanisław Ossowski o roli i swoistości emocji wchodzących w skład przeżycia estetycznego	179
2. Pluralistyczne stanowisko Władysława Tatarkiewiczza	182
Podsumowanie części pierwszej	186
CZĘŚĆ DRUGA	
Rozdział piąty. Subiektywizm, obiektywizm i relacjonizm w teorii wartości estetycznych	201
A. Spór o sposób istnienia wartości	202
I. Subiektywizm	203
1. Subiektywizm estetyczny Władysława Witwickiego	203
2. Teoria piękna Władysława Witwickiego	209
II. Obiektywizm	216
1. Radykalny obiektywizm aksjologiczny Henryka Elzenberga	216
2. Koncepcja obiektywności kryteriów wartości Tadeusza Czeżowskiego	219
3. Umiarkowany obiektywizm estetyczny Romana Ingardena	222
III. Relacjonizm estetyczny	233
1. Władysława Tatarkiewiczza koncepcje wartości estetycznych: od obiektywizmu do relacjonizmu estetycznego	235
2. Relacjonizm psychologiczny Mieczysława Wallisa	240
3. Relacjonizm psychologiczno-socjologiczny Stanisława Ossowskiego	248
B. Spór o kryteria oceny i status sądów wartościujących	260
I. Subiektywistyczne deklaracje S. I. Witkiewicza i L. Chwistka w kwestii wartościowania	260
II. Przeciwnicy subiektywizmu w kwestii ocen estetycznych	265

Rozdział szósty. Absolutyzm, relatywizm, pluralizm estetyczny	274
I. Przedmiot sporu między absolutyzmem a relatywizmem estetycznym	274
II. Absolutyzm estetyczny	276
1. Radykalny absolutyzm aksjologiczny Henryka Elzenberga	276
2. Umiarkowany absolutyzm estetyczny Romana Ingardena	278
III. Relatywizm estetyczny	284
1. Trudności skrajnego relatywizmu estetycznego	284
2. Ingardenowska krytyka skrajnego relatywizmu i sceptycyzmu w kwestiach wartościowania i ocen estetycznych	291
VI. Pluralizm estetyczny	306
1. Pluralizm estetyczny Władysława Tatarkiewicza	306
2. Pluralizm artystyczny Leona Chwistka	310
3. Pluralistyczna koncepcja wartości i wartościowania estetycznego Stanisława Ossowskiego	313
4. Pluralizm artystyczny i estetyczny Mieczysława Wallisa	318
Zakończenie	328
Indeks nazwisk	335
Spis treści w języku angielskim	340
Spis treści w języku rosyjskim	344

